

Gemeente van Jezus Christus,

We hebben vanochtend een bijzonder verhaal gelezen. Een centurio vraagt om de genezing van zijn slaaf. Daarmee wordt de spanning opgewekt, bij de lezer, bij de menigte die bij Jezus is... Wat voor grandioos wonder zullen we deze keer gaan meemaken? Maar uiteindelijk komt Jezus niet eens bij de slaaf in de buurt. En we lezen ook niets over het wonder, alleen dat de slaaf genezen is... Het voelt misschien een beetje als een teleurstelling... Er gebeurt maar weinig spectaculairs... In de voorbereiding op deze preek kwam ik ergens de uitspraak tegen van een theoloog dat dit verhaal aanvoelt als een doorsnee wonderverhaal van Jezus. Er zit weinig verrassends, vernieuwends in... Gevalletje van dertien in een dozijn... Maar daar ben ik het zeer zeker niet mee eens. Dit is een verhaal dat zich afspeelt tussen twee werelden. De aardse wereld, de menselijke... En de hemelse, het Koninkrijk van God... En dit verhaal leert ons heel wat over de brug tussen die twee werelden. De brug van het geloof.

Dit verhaal vindt plaats direct na de zogenoemde Veldrede, een toespraak van Jezus. Tijdens deze toespraak koppelt Jezus geloven heel duidelijk aan het leven van alledag. Het geloof en het doen gaan hand in hand. En dan verschuift Lucas de theorie van de veldrede naar de praktijk van het leven, door het verhaal van de centurio, zijn geloof en Jezus. Er is dus een centurio. Dat is een officier in het leger. Iemand van buiten Israël, onderdeel van de bezettingsmacht. Meestal keek zo'n centurio met minachting neer op de Joden. Hij zag in hen lastige mensen die door macht onderdrukt moesten worden... Meestal werden deze Romeinse officieren dus op hun beurt ook weer fel gehaat... Maar deze centurio is heel anders... En er wordt ook op een heel andere manier naar hem gekeken.

De centurio heeft over Jezus gehoord lezen we. En dat komt goed uit want hij heeft een slaaf die ernstig ziek is en op sterven ligt. Hij stuurt mensen om aan Jezus te vragen om zijn slaaf van de dood te redden. Dit alleen al laat iets zien over het karakter van de centurio. Slaven waren soms best geliefd bij hun meesters, maar in de ogen van de mensen toen bleef het uiteindelijk toch gewoon maar een slaaf. Daar doe je niet al teveel moeite voor. Deze centurio is anders. Hij is vol liefde en zet zich in voor zijn medemens, ook al is het in de ogen van de wereld maar een onbeduidende slaaf. De centurio benut zijn politieke invloed bij de Joden. En stuurt enkele oudsten van de Joden naar Jezus toe. In de tijd van Jezus hadden de meeste plaatsen in Israël een raad van oudsten. Meestal waren dat zeven Joden die een vooraanstaande plek hadden in de lokale samenleving. Belangrijke mensen dus. Je zou het een klein beetje kunnen vergelijken met het college van burgemeester en wethouders van tegenwoordig. De centurio vraagt hen om naar Jezus toe te gaan. Een logische keuze, Joden onderling zullen eerder geneigd zijn om naar elkaar te luisteren.

En uit wat de oudsten vertellen komt een heel positief beeld naar voren van de centurio. We lezen: 'Toen ze bij Jezus waren gekomen, smeekten ze Hem dringend mee te gaan. Ze zeiden: 'De man die U dit verzoekt, is het waard dat U hem deze gunst bewijst. Want hij is ons volk goedgezind en heeft voor ons de synagoge laten bouwen.' Deze centurio is

heel anders dan zijn tirannieke collega's. Hij is de mensen goedgezind, heeft zelfs een synagoge laten bouwen. Zoiets kostte veel geld. En de meeste Romeinen zagen het Joodse geloof als een vorm van atheïsme dat een belediging was voor de goden. Maar deze centurio is heel anders. Hij geeft om de mensen, hij zet zich in voor het geloof, voor God... Het is een goed mens in de ogen van de Joden. En zo iemand is het dus natuurlijk waard dat Jezus bij hem komt... Hij heeft het verdiend...

Jezus gaat op weg. Maar dan komen er vrienden van de centurio om een boodschap door te geven. We lezen: 'Heer, spaar u de moeite, want ik ben het niet waard dat U onder mijn dak komt.' Ik ben het niet waard... Tegenover de woorden van de Joodse oudsten: Hij is het waard...

Wat gebeurt hier? De Joodse leiders kijken vooral naar wat de centurio allemaal heeft gedaan. En dat is heel veel. Zo iemand is het natuurlijk waard dat Jezus bij hem langs gaat. Dat heeft hij verdiend... Maar de centurio kijkt verder dan alleen zijn daden. Hij kijkt naar Jezus. Naar wie Hij is... Hij noemt hem Heer, Kurios, in het Grieks. Daarmee plaatst hij zichzelf duidelijk onder Jezus. Jezus is de meerdere. Kurios is zelfs vaak een goddelijke titel. In de toenmalige Griekse vertaling van het Oude Testament is dat het woord dat gebruikt werd om de godsnaam JHWH te vertalen. God is kurios... En de centurio weet: Jezus is kurios. En dan kan ik nog zoveel goeds hebben gedaan... Jezus is Jezus... Is God... 'ik ben het niet waard dat U onder mijn dak komt.'

Waar lijkt jij het meeste op? Op de Joodse oudsten? Of op de centurio? Regelmatig kom ik bij mensen de gedachte tegen dat ze het verdienen dat God dit of dat voor hen doet. Of juist iets voorkomt... De gedachte is: ik ga trouw naar de kerk, ik bid, ik lees uit de Bijbel, ik zet mij met liefde in voor de naaste... En dus moet God... Ik heb er recht op dat... Soms wordt dat heel bewust uitgesproken. Maar vaker is het een impliciete veronderstelling. Bijvoorbeeld als er iets ergs is gebeurt. 'Waarom moet mij dit overkomen?' Ik heb toch altijd netjes geleefd, waarom dan nu dit... Dit verdien ik niet... Maar waarom zou jij het niet verdienen en een ander wel? Omdat jij zo goed geleefd hebt? Maar heb je dat wel? God is volmaakt, is heilig... En jij bent... dat niet... Verre van zelfs... Wij zijn zondig... Dat past niet bij God... Er staat een oneindige grote schuld tussen jou en God in... Als je het in geld zou uitdrukken zou het gaan om miljarden, miljarden zelfs... Dat kun jij nooit betalen... Maar dat is het hart van Gods liefde: Hij heeft voor jou betaald. Jezus is naar aarde gekomen, heeft geleden, is gestorven aan het kruis in godverlatendheid... Om voor jou te betalen... Er staat dus geen schuld meer tussen jullie in... Dat is genade... Het wordt je gegeven. De hele schuld wordt weggewist...

En dan is het heel mooi wanneer je goede daden doet. Maar ga daar niet meer naar God alsof jou dat enig recht zou geven... Hij heeft die miljarden schuld van jou afbetaald... Ga dan niet naar Hem toe met de eis van die paar honderd waar je recht op hebt... Als er uitbetaald moet worden trekken wij aan het kortste eind... Jezus heeft gelukkig al betaald voor ons. Door Hem kunnen wij bij God komen, bij Hem zijn... Dat is het meest waardevolle. Het wordt ons gegeven... Dat verdienen wij zeer zeker niet...

De centurio begreep dit nog niet allemaal. Maar wel dat Jezus kurios was, Heer... Goddelijk... De centurio verdient het niet dat zo iemand bij Hem komt... Niemand verdient dat, niemand is dat het waard... En dus zegt de centurio: 'Spreek slechts een enkel woord en mijn knecht zal

genezen. Ook ik ben iemand die onder andermans gezag staat en zelf weer soldaten onder zich heeft, en als ik tegen een soldaat zeg: "Ga!", dan gaat hij, en tegen een andere: "Kom!", dan komt hij, en als ik tegen mijn slaaf zeg: "Doe dit!", dan doet hij het." Jezus is in het evangelie van Lucas al eerder Kurios, Heer genoemd. Maar deze centurio is de eerste die begint te bevatten wat dat nu echt inhoudt. Jezus is niet slechts een goed mens, of een inspirerende profeet, Jezus is daadwerkelijk God zelf. En zodoende is Jezus ook heer en meester over de natuur. Hij kan grootse wonderen verrichten. En dat hangt echt niet af van Zijn aanwezigheid. En dus hoeft Jezus niet te komen... En dus treffen de vrienden, wanneer ze terugkomen in het huis, de slaaf in goede gezondheid aan...

Moet je je voorstellen he... Je loopt daar in de menigte. Er komen Joodse leiders die erop aandringen dat Jezus meekomt om een wonder te verrichten... Je wordt enthousiast, dit wil je wel zien! En dus ga je met Jezus mee... Jullie lopen die kant op... De spanning stijgt... Wat zal er gebeuren? Zal Jezus inderdaad een wonder doen? Zul je het zelf met eigen ogen zien... Maar dan opnieuw mensen... Jezus hoeft niet te komen?... En dan stopt de tocht... De tocht naar het wonder... Teleurstelling overheerst...

Als wij denken aan de wonderen van Jezus dan zien we daarin vaak vooral een bewijs van Zijn grote kracht. En natuurlijk dat zit er ook in. Maar dat is niet waar het om draait. Jezus wonderen zijn er niet allereerst voor om te laten zien dat Jezus goddelijk is. Dat zien we bijvoorbeeld duidelijk terug bij het kruis. De omstanders roepen daar dat Jezus van het kruis af moet gaan, dan zullen ze in Hem geloven. Maar dat doet Jezus niet... Daar zijn de wonderen niet voor bedoeld. De wonderen zijn allereerst tekenen. Tekenen van Gods Koninkrijk... Zo zal het zijn, zo hoort te zijn. Met de wonderen breekt Jezus in in het wereldse bestaan en herstelt het, maakt het goed...

Soms wordt weleens als definitie van een wonder gegeven dat natuurwetten gebroken worden. Daar ben ik het niet mee eens... Wonderen zijn niet zozeer het breken van natuurwetten... Maar het herstellen ervan. Ik zei het net al... Wonderen zijn tekenen van het Koninkrijk van God... De wereld die komende is... Maar tegelijkertijd, het paradijs dat geweest is... De plek waar geen ziekte, dood of pijn was of zal zijn... Zo is de wereld gemaakt, zo is de wereld bedoeld... Maar dat heeft de mens kapot gemaakt... Wonderen zijn momenten van herstel... Momenten van hoe het weer zal zijn...

En zo zien wij in dit verhaal twee verschillende werelden... Aan de ene kant heb je de wereld van de mens. Het is een gebroken wereld. De mensen daarin begrijpen nog niet hoe het zit. Ze denken dat ze de aanwezigheid van Jezus, van God kunnen verdienen. Ze zien niet de grootsheid, de heiligheid, de volmaaktheid van Jezus... En dus denken ze dat ze door hun eigen handelen recht hebben op Gods aanwezigheid... Dat terwijl ze niet zien dat ze allemaal, stuk voor stuk, zondig zijn... Onze zondigheid tegenover Gods volmaaktheid... Dat past niet... Dat kan niet samen...

Aan de andere kant heb je de volmaakte wereld. Het Koninkrijk van God. Jezus is onderdeel van die wereld. En door Zijn wonderen laat Hij ons iets zien van hoe mooi het daar is... Herstel van een gebroken wereld. De zieke die gezond is, de blinde die ziet, de lamme die kan springen, de

dode die zal leven... Het paradijs dat geweest is, maar meer nog de nieuwe wereld die komende is.

Twee verschillende werelden... We leven in de ene, de gebroken wereld... Maar ook hier breekt het Koninkrijk van God door... Jezus zeg het zelf op meerdere plekken: 'het koninkrijk van God is nabij'. Twee werelden... Maar ze komen samen, er is een brug... Wat is die brug? Dat laat de centurio ons zien... Het is geloof... Geloof in Jezus Christus...

Waarom hoefde Jezus niet naar meer naar het huis van de centurio te gaan? Omdat Jezus de slaaf ook op afstand kon genezen. Met andere woorden: de macht van Jezus was al bij de centurio. En zo kon het wonder gedaan worden. Het teken van het Koninkrijk van God... Jezus hoefde er niet naar toe, want het Koninkrijk was er al, Hij was er al... Niet in den lijve, maar wel aanwezig... Door de kracht van het geloof. De centurio begreep het... Het Koninkrijk van God is niet afhankelijk van de beperkte natuurwetten van onze gebroken wereld... Nee, het is de volmaakte wereld, waar de echte natuurwetten gelden... En daar telt afstand niet... Daar telt liefde, relatie... Geloof... Geloof is de brug tussen onze gebroken wereld en het Koninkrijk van God...

Zo ook vandaag bij ons... Jezus zegt ergens: 'waar twee of drie mensen in mijn naam samen zijn, ben Ik in hun midden.' Wij zijn met meer dan twee of drie. Jezus is nu dus in ons midden. Hier, in ons samenzijn, dat is hier in de kerkzaal, maar ook thuis via de techniek, of waar dan ook. We zijn samen. En zo is Jezus met ons... Een kerkdienst is zo een wonder in zichzelf. Want wij komen vanuit de gebroken wereld... Samen... Met Jezus... En zo overlappen in ons samenzijn die twee werelden... Waarschijnlijk herken je dat ook wel... Er zijn van die kerkdiensten die hemels te noemen zijn... Dan ben je vooral aan de kant van het Koninkrijk van God... Er zijn ook kerkdiensten waar je hart koud van blijft... Dan ben je vooral aan de kant van onze gebroken wereld. Dan mis je iets... Ga de brug op... De brug van het geloof. Het geloof dat beseft: Jezus is Heer, God... Het hangt niet van ons af, alles hangt van Christus af... Dus we doen het niet zelf... We zoeken naar Christus... En we vertrouwen op Hem...

Dat deed de centurio. Hij vertrouwde op Jezus, op Zijn goedheid, op Zijn macht. Wij zullen straks van hieruit verder gaan. De kerkzaal uit, de televisie of tablet uit... Maar met het geloof. En zo is ook in ons leven het Koninkrijk van God heel nabij... Jezus zegt het ook: 'Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.' En zo gaan wij met Hem deze gebroken wereld in... Gedragen door het geloof. Vertrouw op Jezus. Laten we onszelf daar steeds weer in oefenen. Het is makkelijk om terug gezogen te worden in de gebroken wereld... Maar ga bewust op die brug van het geloof staan. Dat is dingen uit handen durven geven en in de handen van Christus te leggen. Dat is vertrouwen op Jezus... Waar zou jij dat meer kunnen doen? Op dit moment in je leven? Waar zou jij meer kunnen vertrouwen? Ga het doen, ga die brug over... Vertrouw op Jezus. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410